

W. C. 14.11.88

Thalia en IOVIVAT de beste op rederijkersconcours

■ **HOOGEZAND** – Een concours-avondje rederijken biedt nog steeds veel lange pauzes en voordrachten om de Prijs Bij Uitnemendheid. Twee tradities, die zeker niet verloren gaan, zolang de nazaten van de eerste boeren, die zich in de vorige eeuw in Kamer-verband aan 'Neêrlands schone taal' wijdden, dat 'kostbaarst pand' in ere houden. Zo staat het in het bondslied van het KPGRV, volgend jaar ook de lijfzang van de jongere rederijkers. Vier kamers hebben namelijk jeugdleden, die dan een eigen concours krijgen.

Van een avondje kon men nu eigenlijk nauwelijks spreken, omdat het programma (ook al door die verplichte pauzes van steeds een half uur) meer dan avondvullend werd. Met de rapportage van de jury's 'gedichten' en 'toneel' mee duurde de finale-voorstelling van zeven uur tot liefst half twee. Eigenlijk kun je dat vandaag de dag in een theater niemand meer aandoen. Maar geloof maar niet, dat ook maar iemand van spelers en aanhang 't Kielzog verliet, voordat de jury-rapporten waren voorgelezen en de medailles omgehangen.

De Kamer-leden voelden zich kennelijk volledig thuis bij Tollens, dat de viering van zijn 135e verjaardag ook als een reünie van rederijkers mocht beschouwen. Een algemene vergadering, een wedstrijd in memorisatie, een warm buffet en bal-na completeerden de concoursagenda.

Het Gronings van het platteland viel alleen te beluisteren in contrastgebruik met het Nederlands. Vooruitgang (Woldendorp) deed dat in een Vrije Bijdrage: 'Kruis of munt'. Blijkens de toelichting in het programma handelde deze *over recreatie herscheppen anno domini 2000*. Met gedurfde ideeetjes, die echter onduidelijk en onvoldoende uitgewerkt bleven voor hen, die

Foto: Anne Marie Kamp

niet met het kloosterverleden van de kuststreek op de hoogte zijn (vierde en laatste prijs).

Een derde Prijs Bij Uitnemendheid verdiende Janny Kolhorn-Wit (Vooruitgang) met de 'verplichte' zeg-tekst 'Buig' van Jacob Groot. Eerste in genoemde twee rubrieken waren De Egelantier (Zuidhorn) met 'De auditie' en Els Ausema (Praedinius, Winsum), die met 'Buig' dank zij een stoel en een glas in de hand de aandacht van haar hoorders wist vast te houden. Maar of alle hoorders het gedicht ook na vijf keer voordragen hebben begrepen?

De beste toneelprestaties zag de jury op de slotavond van Thalia (Bedum) en IOVIVAT (Garnwerd). De Bedumers hielden 'Pitten' (term voor het 'leunen' op de souffleur tijdens een toneelrepetitie) keurig geheel in de Heijermans-stijl, met een regisseur, die op Guus Hermus en een eerste actrice, die op Hetty Blok leek. Uit enkele kostelijke typeringen bleek, dat menigeen zichzelf was op het toneel. Daarvan verdiende regisseur Herman Hofstra als inspectie de personele prijs. Thalia als geheel kreeg de voorkeur van het publiek.

◀ Solange (Carla van der Moolen) en Claire (Hannah Hovinga), de twee meiden, die beurtelings de mevrouw en de onderworpenen spelen

Bij de dames was nummer één een lid van de voor de jury winnende ploeg, die 'De meiden' van Genet opvoerde: Hannah Hovinga (als Claire). Er was door speelsters en regisseur veel 'werk' gemaakt van de voorstelling (langer dan de limiet: drie kwartier). Al miste ik toch wel het verrassende in de rollenwisseling en het decadente, doordat de vrouwenrollen niet door mannen werden gespeeld, zoals Genet wil. Zover zijn amateurs nog niet, om dat aan te durven. Tollens eindigde met 'Wat mag ik voor mevrouw betekenen?' als vijfde en laatste.

Voor al die direct betrokkenen bij de rederijkerij is het uitzitten van zo'n Avondje tot half twee als gezellig en leerzaam onderonsje natuurlijk geen beproeving meer. Maar 'gewone' toneelliefhebbers zul je er daarom niet zo gauw aantreffen. Al is er dan sinds enkele jaren een normale voorstelling met een selectie uit de concoursen in de Stadsschouwburg te zien.

Toch worden er bij de rederijkerij jaarlijks creatieve prestaties verricht, die waard zijn door meer buitenstaanders bekeken en beluisterd te worden. Zij zouden tijdens een culturele dag in de regio-theaters of als onderdeel van reguliere eenakterfestivals zeker niet misstaan. Waarbij ik dan vooral het oog heb op vrije bijdragen van maximaal tien minuten en eenakters, die niet langer dan een half uur mogen duren.

Johan Poppen